

Életmentő applikációk

DR. SPEER GÁBOR

Medikusként vagy kezdő orvusként alig várta, hogy újraéleszthessen valakit, és ez az érzés mára megkopott? Ha változtatna ezen, itt az alkalom!

Bár korábban törekedtem rá, ennek következményeit elszenvedve ma már nem gondolom, hogy az orvosi hivatás 7/24 órás szolgálat kell hogy legyen. Így nem is ítélem el, ha valaki orvos létére nem csatlakozik az életmentő SzívCity közösséghez. Mégis, minden egyes új és értő taggal csak nő a sikeres újraélesztés lehetősége. Ezért mutatom be ezt az alkalmazást, és egy másikat is, amit azonban a betegeknek ajánlhatunk, különösen akkor, ha krónikus betegségben szenvednek.

ORVOSOKNAK

A SzívCity (<http://szivcity.hu/>) nevű virtuális közösség tagjai éjjel-nappal készen állnak a keringésleállás köztéri áldozatait megmenteni. Ennek első lépése a SzívCity app letöltése, de a lényeg ezután jön, mert az alkalmazásban a regisztrációval mindenki vállalja, hogy ha a közelében valakinek megáll a szíve, az Országos Mentőszolgálat riasztására a helyszínre siet, és a mentő megérkezése előtt elkezd az újraélesztést. A honlap adatai szerint évente 25 000 ilyen eset adódik Magyarországon. Azért kell sietni, mert a túlélés esélye perccenként 7–10%-kal csökken.

A működési elv a következő. Ha közterületen valaki összeesik és mentőt hívnak hozzá, az OMSZ mentésirányítója a mentő helyszínre küldésével egyidejűleg riasztja a SzívCity-t is. Ez a honlapról nem derül ki, de gondolom, a mentésirányító megpróbál rájönni, hogy keringésleállásról van-e szó, és csak ekkor riasztja a SzívCity-t. Egy közelben tartózkodó

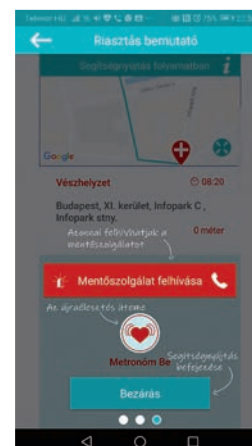
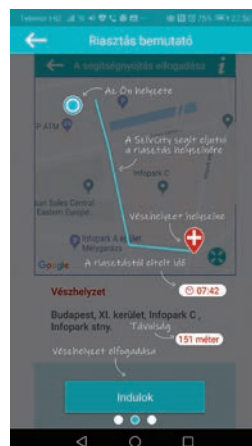
SzívCity-tag, fogadva a segítségkérését, visszajelez („indulok” ikon): a helyszínre siet, hogy megkezdje az alapszintű újraélesztést (BLS), amit aztán a helyszínre érkező mentő átvesz tőle. Regisztrációnál a név beírásakor talán érdemes a dr. jelzést is használni, ugyan nem tudom, hogy a riasztási algoritmus min alapul (kizárólag a legközelebb levőt értesíti GPS-koordináták alapján, vagy több közelben tartózkodót riaszt egyszerre).

Az újraélesztés során az alkalmazásban egy ritmust adó hang is hallatszik, ami segíti felvenni a mellkasi kompressziók megfelelő ütemét. Ezt óriási ötletnek tartom. Nagyon frappáns az is, hogy egy bemutató meg is

mutatja, hogyan zajlik a riasztás, és miket kell visszajelezni ekkor (1. ábra). A honlap szerint az eddigi riasztások száma 1874 volt, és 35 sikeres újraélesztés történt. Azt gondolom, a regisztráció (kattintás az elküldés ikonra) felelősségteljes lépés, és egyben fontossá teszi azt, hogy felfrissítsük, pótoljuk tudásunkat az újraélesztés menetéről, technikájáról, ha az megkopott (az alkalmazásban ugyan van rövid rajzos leírás, de az laikusoknak szól).

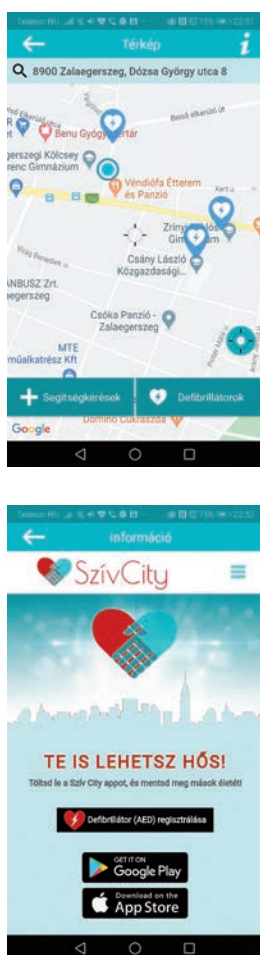
A térképen bármikor meg tudjuk nézni, hogy van-e a közelben defibrillátor, sőt ha éppen nem jelez egy elhelyezett defibrillátort az app, azt magunk is fel tudjuk regisztrálni az alkalmazásban (2. ábra).

01. ÁBRA ▶ A riasztás menetének instrukcióiról szóló három képernyőkép a SzívCity alkalmazásban (leírás a szövegben)

02. ÁBRA

A SzívCity app két képernyőképe. A tartózkodási hely környékén lévő defibrillátorok és defibrillátor regisztrálásának lehetősége

BETEGEKNEK

A másik alkalmazás a betegeknek szól, de a cél ugyanez: a mentő gyors kiérkezésének és az ellátás szakszerűségének segítése. Egy külföldön már használt életmentő okostelefon-alkalmazást alakítottak át a magyar betegek számára. Ez az ÉletMentő app. A regisztráció után kitölthető a személyes

felhasználói profil (születési év, TAJ-szám, lakcím), és ajánlatos bevinni a rendszerbe a betegségeket, a szedett gyógyszereket, az allergiákat. Várandósság alatt akár az ezzel kapcsolatos adatokat is el lehet itt tárolni.

Segélykéréskor a képernyő közepén lévő piros „MENTŐK” gombot kell megnyomni. Ezzel azonnal hívás indul a mentők felé, és a diszpécser látja a beteggel kapcsolatos információkat, így a pontos tartózkodási helyet is (a GPS miatt), illetve a fenti adatokat (3. ábra).

Az ÉletMentő ikonokkal működik, így akkor is használható, ha a segélykérő éppen beszédképtelen. Az, hogy a tartózkodási helyet látja a mentésirányító, akkor is fontos lehet, ha éppen más rosszullete miatt hív valaki segítséget, mert adott esetben egy számunkra teljesen ismeretlen környékre is könnyebb lesz vele gyors segítséget kérni. Ha olyan helyszínen kerül valaki bajba, ahol nincs mobilnet, az alkalmazás SMS-ben továbbítja az adatokat.

Az app bemutatja a laikusoknak azt is, hogy mi a teendő újraélesztés, félrenyelés, mérgezés, áramütés, kihülés esetén (3.

ábra), és megmutatja, hogy hol található a legközelebbi defibrillátor, kórház vagy gyógyszerár.

EGY ETIKAI DILEMMA

Az újraélesztés kapcsán kell az eutanáziáról is beszélnem egy, a bulvársajtóban olvasható eset kapcsán, amikor a beteg mellkasára volt tetoválva a „do not resuscitate” felszólítás. Ugyan minden cselekvőképes beteget megilleti az ellátás visszautasításának joga, de tudomás szerint a beteg minden olyan ellátást, amelynek elmaradása esetén súlyos vagy maradandó egészségkárosodása következne be, csak köz-, valamint magánokiratban utasíthat vissza. Így – elfogadva egyben a betegek jogát – azt gondolom, hogy ezt a tetoválást a reanimáció során nem lehet figyelembe venni.

Levelezési cím:

vitaminspeer@gmail.com

A szerző munkahelye:

Dr. Speer Gábor

PhD, társalapító, artmedus.com

03. ÁBRA

Az ÉletMentő alkalmazás képernyőképei. Leírások elsősegélyhelyzetekről laikusoknak, a személyes egészségügyi profil képernyőképe és a segélykérő képernyő

